

GENERALIZOVANA PREOSETLJIVOST NA BOL KOD OBOLELIH OD FIBROMIJALGIJE

Larisa Vojnović^{1,2}, Dunja Popović^{1,2}, Jovana Vidić¹, Dušica Simić Panić^{1,2}, Tijana Aleksandrić^{1,2}, Aleksandar Knežević^{1,2}

1 Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad, Srbija

2 Klinički centar Vojvodine, Klinika za medicinsku rehabilitaciju, Novi Sad, Srbija

Kontakt: Larisa Vojnović

Hajduk Veljkova 3, 21000 Novi Sad, Srbija

e-mail: larisavojnovic@uns.ac.rs

Hronični široko rasprostranjeni bol je jedan od glavnih karakteristika fibromijalgije. Kod ovih pacijenata često se uočavaju znaci generalizovane hiperalgezije. Međutim, nije jasno da li je prisutna povećana osetljivost na bol za različite bolne stimuluse. Stoga, cilj ove studije bio je da se ustanovi da li postoje razlike u pragu bola za pritisak (engl. pressure pain threshold – PPT), pragu bola za toplo (engl. Heat pain threshold – HPT) i pragu bola za hladno (engl. Cold pain threshold – CPT) između pacijenata sa fibromijalgijom i zdravih ispitanika. Ova studija preseka uključila je 45 ispitanika (prosečne starosti 54.60 ± 7.96 godina, 88,9% žena), od kojih 23 (51.1%) boluje od fibromijalgije, dok su 22 (48%) bili kontrolna grupa zdravih ispitanika kod kojih PPT, HPT i CPT mereni na podlaktici i na paraspinalnoj muskulaturi lumbosakralne regije kičmenog stuba. Pacijenti oboleli od fibromijalgije imaju značajno niži prag bola na pritisak u poređenju sa grupom zdravih ispitanika: 26.13N/cm² naspram 53.54N/cm², ($Z=-4.439$, $p<0.001$); HPT 39.70°C naspram 44.85 °C, ($Z=-3.871$, $p<0.001$); CPT 20.51°C naspram 12.51°C, ($Z=-2.612$, $p=0.009$). U regiji paraspinalne muskulature PPT je bio 37.01 N/cm² naspram 75.77 N/cm², ($Z=-4.178$, $p<0.001$); HPT - 38.18°C naspram 44.13°C ($Z=-3.758$, $p<0.001$); CPT - 21.52°C naspram 11.16°C ($Z=-2.737$, $p=0.006$). Kod pacijenata obolelih od fibromijalgije prisutna je generalizovana hiperalgezija za sve testirane modalitete (pritisak, toplotu i hladnoću). *Acta Medica Medianae* 2023;62(2): 15-22.

Ključne reči: prag bola; fibromijalgija; hiperalgezija

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".